

měl být poetismus. Stalo se tohoto roku. Ježto zesmutněl, byl považován za umírajícího, i počali mnozí pánové, velmi potěšeni, tahat rychle za provaz filosofických a etických kritérií, zvoníce mu hrany. Svě uznání neopomenuli mu projevít tím, že mu povolili ozdobnou rakev „formy“, o níž prý se zažíva snažil. Šlo však o záměnu. Živ je dosud onen poetismus, jenž poprvé jasně vymezil funkci poezie a pracoval podle tohoto jasného poznání; jenž opustil nalévání osobního bolestinství do rakví tradičních forem. Žije. Roste jen do mužných let v těžké době. Pohřbena byla však směšná a neškodná loutka epigonů. Ale to se netýká poetismu, pánové!

(ReD 1, č. 1, říjen 1927)

Exkluzivista — umělec pracující na esoterickém umění, má pro život druhého člověka bezobsažnou sterilitu a negaci. Ale vlastní mentalitě každého umělce, která bez jakýchkoliv romantických brýlí má rys anarchie, destrukce skutečnosti vlastní představou, hoví práce, jež je rozechvívána životem jako automobil svým motorem. Život je hra na smrt, a proto nás znudí papírové hry, které nikdy nezemrou, protože nebyly nikdy živý.

A kterékoliv pravé umění, které není zase nic jiného než novým životem nové zákonitosti a nového způsobu myšlení, má s oním prvním životem společného *člověka*, to podivné středisko sil, které chce žít stále živěji, plněji, hlouběji nebo moudřeji. Člověk je lomený ocelový hřídél, z něhož jdou teprve všechny transmise: do všedního života, do matematiky, do poezie. Je v každém tomto okruhu nový, a přece stejný: je živý. Jeho život je nejdokonalejší metafyzikou, která byla kdy vymyšlena v tomto světě složeném z věcí, z jejich tvarů a barev, z jejich proporcí i zvuků. Umělec, který místo toho jediného živého ve vesmíru naší zeměkoule, místo člověka, se oddá výhradně kouzlu tvaru a nevezme do své kombinace i život dávajícího člověka, stílí do dřevěného místo do živého lva, a jeho bázni se budeme smát. Nebudeme mu prostě věřit.

Umění je pro každého. A každý je pro umění. Každý je